Voor Kinderen.

OOST EN WEST.

I.

OP DE IJGRACHT.

Den 2den April van het jaar 1686 stond op de IJgracht — thans Prins-Hendrikkade — dicht bij het West-Indische huis te Amsterdam een man in schipperskleeren, en liet zijn oogen gaan over de breede watervlakte die voor hem lag.

Het IJ bood een schoon gezicht. Op het gladde, heldere water, bewogen zich honderden vaartuigen: boeiers, jachten, visschersschuiten, bootjes, beurtschepen en ook enkele logge Oostinjevaarders. Twee oorlogsschepen lagen vast aan de in het water geheide palen of dukdalven, dicht bij het huis, waar toen tien jaar geleden, admiraal de Ruyter nog woonde, wiens borstbeeld er ook thans nog in den gevel staat.

De schipper, of althans hij die zoo gekleed was, tuurde geruimen tijd in de richting van Pampus, de ondiepte, die het IJ scheidt van de Zuiderzee. Eindelijk, juist toen de klok der Oudekerk drie uur had geslagen klonk een kanonschot, en een oogenblik later trad de man vooruit. Hij had „De IJstroom," het schip dat hij verwachtte, ontdekt.

Langzaam kwam het zwaar geladen koopvaardijschip nader. 't Was een tweemaster, die, zijn naam ter eer, het zinnebeeld vertoonde van het IJ, een reus die op een groot zeedier gezeten, op de wateren dreef. Zeer kunstrijk prijkte deze voorstelling in hout aan den achtersteven. Vroolijk woei de Hollandsche vlag in top, terwijl het vaartuig thans behouden in de haven, de stad begroette, die toen terecht nog de „koopmarkt van Europa" heeten kon.

Zoodra het schip gemeerd lag, begaf de man zich van den wal in een bootje en roeide er heen. Een half uur later zag men hetzelfde bootje terugkeeren, doch thans met een zestal personen bemand, waaronder drie dames waren. Aan den steiger gekomen, werden ze met eenige moeite tegen den hoogen kant opgeholpen, en weldra stonden allen, de schipper en de vijf die hij had afgehaald, op de IJgracht en sloegen den weg rechts in naar de binnenstad.

De oudste van het vijftal was een man van tusschen de veertig en vijftig jaar. Hij had een zeer deftig en krijgshaftig voorkomen en droeg een knevel en puntbaard, naar de mode dier dagen. Een groote flaphoed beschutte hem tegen de felle stralen der zomerzon. Zijn reismantel had hij wegens de warmte openhangen, zoodat zijn kleurige, fraaie kleeding daaronder zichtbaar werd, evenals het gevest van zijn degen.

De dame die hij aan den arm leidde, was zijn echtgenoote. 't Was een vrouw van hooge gestalte en schoone gelaatstrekken. Terzij gingen haar twee dochters. Naast de vader liep een jonkman, naar gissing een jaar of zestien oud, die sprekend op zijn moeder geleek. Allen waren gekleed als lieden van hoogen stand.

„Waar gaan we het eerst heen, vriend?" vroeg de oudste der twee mannen, die zoo pas het schip hadden verlaten, in het Fransch aan hun geleider.

„Naar een herberg, mijnheer de graaf," was het antwoord, dat in dezelfde taal werd gegeven, „'t is niet ver."

Druk pratend en oplettend alles in oogenschouw nemend, zette het gezelschap zijn weg voort, door de Bantammerstraten, dus genoemd naar het land, waar toen anderhalve eeuw geleden, de Nederlanders voor het eerst in de Oost voet aan wal hadden gezet. Weldra waren ze in de Warmoesstraat, en stonden nu links omslaande, voor de herberg: „De Republiek Venetiën", een braaf logement, gelijk men in die dagen 't noemde.

Op een bovenkamer van de herberg gekomen, ontdeden allen zich van hun reiskleeren en zett'en zich toen aan den maaltijd, die blijkbaar voor hen in gereedheid was gebracht. Ook de schipper nam bij hen plaats, na zich echter eerst van zijn bovenkleeren ontdaan te hebben.

Thans zag hij er gansch anders uit, en wel als een jonkman van goeden huize, die gerust met een grafelijk gezin kon aanzitten.

Voor men zich echter tot eten zette, sprak de graaf, terwijl hij even opstond:

„Laat ons eerst den Heere God dank zeggen. Hij is het waardig dat wij Hem loven, die ons heeft bevrijd."

In een kort, krachtig gebed zond de man en vader thans hun aller dank op tot den Wachter Israëls, die slaapt noch sluimert, en die man, vrouw en kinderen uit gevaar had gered, hen veilig over de wateren had gebracht, en hen thans in dit goede land de vrijheid had verzekerd. Toen vroeg hij een zegen over den maaltijd en daarna tastte men toe. De aanzittenden hadden blijkbaar goeden eetlust, en deden de tafel alle eer aan. Daarna gingen de dame en haar kinderen de slaapkamers bezichtigen, welke hun dien nacht tot verblijf zouden strekken. Alleen de twee oudste heeren bleven achter.

„Laat mij u dank zeggen heer Axel," sprak de graaf, „voor al de moeite die ge u hebt willen getroosten. Hebt ge lang gewacht."

„Ik ben sinds gisteren hier," was het antwoord, „en heb uren op den uitkijk gestaan. Doch in een stad als deze en bij zulk weer, beduidt dat niet veel."

„Toch waardeer ik het hoogelijk. Ik kon niet vermoeden wie ge waart. De vermomming was zeker noodig."

„Mijn meester zag het liever zoo. Hij doet zulke zaken liefst af zonder dat er zich vreemden mee bemoeien. Op een schipper let niemand; op een secretaris van den Deenschen gezant zeer velen."

EENVOUD.

Frederik de Groote koning van Pruisen was een vorst, die in alle dingen de eenvoudigheid betrachtte, en dit ook gaarne zag van zijn onderhoorigen.

Eens kwam een zijner hofbedienden op den dwazen inval om zich eens recht op te pronken. Hij liet zich een pak maken, dat hoofdzakelijk uit kleurig satijn bestond. Dergelijke stoffen werden in dien tijd door pronkzieke lieden meer gedragen.

Toen hij nu als een echte pochhans in die mooie kleeding aan het hof verscheen, deed de koning alsof hij hem niet zag; hij gaf hem geen enkel bevel en liet hem links liggen. De bediende begreep daaruit genoegzaam, hoe zijn heer over hem dacht. Hij was daarom zoo wijs naar huis te gaan, en zijn praalkleed af te leggen. Daarna verscheen hij weer aan 't hof. Met Frederik viel, dat wist hij, niet te schertsen.

In den loop van den dag kwam de koning tot hem, tikte hem even op den schouder en vroeg:

„Hebt ge dien zot niet opgemerkt, die hier een paar dagen in een rood zijden pak heeft rondgeloopen? Waar mag die dwaas toch gebleven zijn? Ik zie hem niet meer."

Wat de bediende antwoordde weet ik niet. Wel dat hij voor goed van zijn dwaze pronkzucht was genezen.

CORRESPONDENTIE.

N. te O. — Zoodra mogelijk.

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie)

De Heidelbergsche Catechismus op de Chr. School.

In *De Zondagsschool*, het tijdschrift ter bespreking van de belangen der Geref. Zondagsscholen (No. 3) wijst Ds. Tazelaar op het groote belang, dat de Heidelbergsche Catechismus op onze Christelijke scholen onderwezen worde. En ik geloof dat die zaak belangrijk genoeg is om ook door middel van uw Blad onder de aandacht van ons Geref. volk gebracht te worden.

In vroegere eeuwen (na de Hervorming) werd in onze scholen de Catechismus als leerboek voor de jeugd gebruikt. Maar in onzen tijd geschiedt dat niet overal op onze Christelijke scholen. Wel wordt de Bijb. Geschiedenis op de school verteld. Wel lezen de kinderen op de school in den Bijbel. En dat is uitnemend. Maar daar zijn Geref. scholen (geheel staande op den grondslag der Geref. Belijdenisschriften) waar de catechismus niet wordt gebruikt.

Hoe groot het getal dier scholen is weet ik niet. Misschien is onze catechismus op de meeste Geref. scholen in gebruik. Maar er zijn Geref. scholen waar hij niet gebruikt wordt. En dit is niet goed. In al onze kerkboeken staat boven den Heidelberger:

„Catechismus of onderwijzing, in de Christ. leer, die in de Nederlandsche Geref. kerken *en scholen* geleerd wordt." Dus ook in de scholen.

In onderscheidene kerkenordeningen uit de 16de eeuw wordt het gebruik van den Catechismus op de scholen voorgeschreven. Onze kerkenordening (die van 1618—19) zegt in art. 21: „De kerkeraden zullen alom toezien, dat er goede schoolmeesters zijn die niet alleen de kinderen leeren: lezen, schrijven, spraken en vrije kunsten, maar ook dezelve in de godzaligheid *en in den Catechismus* onderwijzen."

Evenals de kerkenordening de behandeling van den Catechismus in de Zondagnamiddagprediking voorschrijft, zoo schrijft zij ook het gebruik van den Catechismus op de scholen voor. Nu is mij niet bekend, dat er in onze Geref. kerken predikanten zijn, die de Catechismus-prediking nalaten, maar wel zijn er hoofden van Chr. scholen die den Catechismus niet op de school gebruiken.

Om welke reden dit wordt nagelaten, weet ik niet, maar die nalatigheid schijnt mij niet goed.

Ook in onzen tijd is het gebruik van den Catechismus op de scholen door geachte mannen aanbevolen.

Dr. A. Kuyper zegt op bl. 472 van *„Ons Program"* „En wil men op later leeftijd in het opkomend geslacht gebondenheid aan de eeuwige beginselen vinden, dan is het noodwendig, dat begrippen als waarvan niet de liberalistische, maar b.v. de Heidelbergsche Catechismus uitgaat, het gemeengoed onzer Christelijke scholen worden."

Prof. Biesterveld zegt op bl. 114 van zijn geschrift *„Het Geref. Kerkboek"*, dat de Catechismus een gouden kleinood is dat in kerken, *scholen* in gezinnen eene ereplaats verdient. En hij voegt er aan toe: Laat men toch onze jeugd getrouwelijk den Heidelberger inprenten.

Ds. Tazelaar geeft in zijn boek *De Heidelbergsche Catechismus, het leerboek onzer vaderen*, een geheel hoofdstuk over het gebruik van den Catechismus op de scholen. Hij beveelt dit gebruik nadrukkelijk aan en voert hier vele redenen voor aan.

Ook door Christel. onderwijs mannen wordt het gebruik van den Catechismus op de scholen aanbevolen. De heer Lankamp zegt pag. 90 van zijn *Leerplan*, Eerste deel: „In de Geref. Scholen moet de Heidelb. Catechismus door de oudste leerlingen geleerd en door den onderwijzer behandeld worden, en wij gelooven dat dit dan ook in de meeste Geref. Scholen geschiedt:

De heer Bijleveld verklaarde, volgens een verslag in *De Standaard*, dat hij voor zich het leeren van den Catechismus zeer gewenscht achtte voor de leerlingen onzer Scholen.

Schoon dit alles U, Geachte Redactie, niet onbekend is, heb ik het bovenstaande geschreven om het tot het bewustzijn van ons volk te brengen. En ik hoop dat het diene om aan onzen Catechismus hoe langer zoo meer die ereplaats op onze Geref. Scholen te verschaffen, die hem aldaar toekomt. S.

P. S. De cursiveering in enkele citaten is van mij.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Lemmer, P. J. v. d. Heide, te Rijssen. — Hijlaard, c. a., H. Ph. Ingwersen, te Koudekerke. — Wommels, J. P. Klaarhamer, te Marken. — Oudewater, H. Hoekstra, te Arnhem.

AANGENOMEN: Putten, G. Veenendaal, te Herwijnen. — Bedum A. J. Kok, te Nijmegen.

BEDANKT: Delfzijl, Schaafsma, te Beilen. — Oudewater, H. Hoekstra, te Arnhem. — Alfen a/d Rijn, G. Wielenga, te Delft.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Hellouw c. a., W. van Esveld, te Opijnen. — Zandvoort, B. J. Bolwerk, te Loenen o/d Veluwe. — Hiaure c. a., J. A. Hoek, cand. te Utrecht. — Hoogblokland, G. Benes, cand. — Oudega c. a., B. Osinga, cand., te Berlikum. — Drachten, Dr. H. R. Offerhaus, te Veenhuizen. — Baardwijk, J. F. Lijsen cand., te Utrecht. — Kamperveen, C. J. Leenmans, te Bennekom. — Domburg, G. A. v. d. Hooft, cand., te Ter Neuzen.

AANGENOMEN: 's Hertogenbosch, H. W. A. Voorhoeve, te Vroomshoop. — Hindeloopen, G. A. Hulshoff, cand. te Borne. — Leeuwarden, Dr. G. Nyhoff, te Tiel. — Hoogkarspel, G. D. Goedhuis, te Marsum. — Steenwijkerwold, D. J. v. Dijk, cand., te Kampen.

BEDANKT: Kropswolde, W. G. P. Germs, cand. — Zoutelande, P. Vermeulen, cand. — Callantsoog, H. Bax, te Hippolitushoef. — Blokzijl, G. van Wolffswinkel, te Mastenbroek. — Jutphaas, C. Verhagen, te Gouderak. — Ouddorp, J. Slot, te Graft. — Oud en Nieuw-Gastel, W. A. Eerdbeek, te Schore. — Colijnsplaat, W. van Esveld, te Opijnen. — Hattem, G. H. Locher, te Nieuw- en St. Joosland. — Oudemirdum, C. J. Leenmans, te Bennekom.

Advertentiën.

ONDERTROUWD:
J. A. FERNHOUT,
Wedr. van M. J. HOOGERBRUGGE,
EN
H. M. VAN DER SLUIJS.
Huwelijksvoltrekking D. V. 2 December.
Smilde, 19 November 1903.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

G. A. GOLDSCHMEDING.
Piano's en Orgels.
Vraagt Catalogus van onze aanbevolen fabrikaten.
Warmoesstraat 141, Keizersgracht 305, | AMSTERDAM.

Betrekking gezocht
voor net, ontwikkeld Burgermeisje (wees), G. G. als HUISHOUDSTER of ter assistentie huishouding in een klein gezin.
Brieven fr. lett. J., bureau *De Heraut*.

LEERPLAN
voor de Scholen met den Bijbel.
BEWERKT DOOR
H. LANKAMP,
Hoofd eener Christelijke School te Amsterdam.
Uitgegeven namens de Commissie volgens Art. X van de Statuten van den Schoolraad voor de Scholen met den Bijbel.
1e GEDEELTE.
BIJBELSCHE- KERK- en ZENDINGSGESCHIEDENIS,
Prijs . . . . . f —.90.
2e GEDEELTE
GESCHIEDENIS DES VADERLANDS,
Prijs. . . . . f 1,50.
TIJDTAFEL
VAN DE
GESCHIEDENIS DES VADERLANDS,
in drie leerkringen,
DOOR
H. LANKAMP,
Hoofd eener Christelijke School te Amsterdam.
Prijs . . . . . f —.15.
BOEKHANDEL
Amsterdam. | Pretoria. VOORHEEN HÖVEKER & WORMSER.

HOMOEOPATHISCHE APOTHEEK
van ALBERT SOMMER,
Amsterdam, Heiligenweg, hoek Singel.
Grootste Inrichting in Nederland.
Voor Asthmalijders: BIERS Bougies en Sigaretten; onovertroffen succes en goedkoop.
HENSELS TONICUM voor zenuwlijders, per fl. f 1.20.
HAMAMELIS SUPPOSITORIAS, tegen aambeien, per doos f 1.25.
Hoesttabletten, per flacon f 0.60.
Spijsverteringstabletten, per flacon f 0.75.
ARNICA HAAROLIE, tegen het uitvallen van het haar, per fl. f 0.80 en f 1.10.
Huispotheken met handleiding f 5.50.
Franco en gratis prijscourant en brochures.

Verschenen bij W. KIRCHNER, Amsterdam:
DE NIEUWE KOERS IN ONZE ZENDING,
OF
Toelichting op de Zendingsorde
DOOR
Ds. L. ADRIAANSE,
Missionair Predikant te Poerworedjo.
Prijs f 0.70.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,
DAMRAK 60 en DAM 15—17.
Koopen en verkoopen EFFECTEN en vreemde COUPONS. Wisselen Gouden en Zilveren MUNTEN en vreemde BANKNOTEN. Sluiten PROLONGATIËN en BELEENINGEN. Nemen gelden à DEPOSITO tot dagelijks vast te stellen rentekoers.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering,
gevestigd te
Amsterdam, Keizersgracht 547—549,
sluit alle Kapitaals-verzekeringen, Weduwe-pensioenen, Lijfrenten, enz.

Onderlinge Nederlandsche Hypotheekbank.
GRONINGEN, Jacobijnerstraat 18. Interc. Tel. 825.
4 pCt. Pandbrieven, met winstaandeel, 100 pCt.
Directie:
BOMERS.
VAN SWINDEREN.

Dr. A. KUYPER,
DE ENGELEN GODS,
een boek in royaal formaat van ± 300 bladzijden.
Prijs f 2.50 ingenaaid; f 3.25 in fraaien stempelband.
BOEKHANDEL
Amsterdam. | Pretoria. VOORHEEN HOVEKER & WORMSER.

Groningsche Hypotheekbank voor Nederland,
Gevestigd te GRONINGEN.
OUDE BOTERINGESTRAAT No. 72, hoek MUURSTRAAT.
Telephoon Intercommunaal No. 671.
Maatschappelijk Kapitaal f 1,000,000.
Commissarissen: PROF. MR. D. P. D. FABIUS, J. H. DE WAAL MALEFIJT, A. W. SCHIPPERS, JHR. H. A. WTTEWAALL VAN STOETWEGEN, H. LUIKING, MR. P. DIELEMAN, E. G. WENTINK, J. BOUWES, JOHS. TERPSTRA en MR. H. VAN DER VEGTE.
Raad van Toezicht: J. BOUWES, JOHS. TERPSTRA, MR. H. VAN DER VEGTE.
Geeft uit 4 pCt. Pandbrieven,
koers 100 pCt, in stukken van f 1000.—, f 500.—, f 100.— en f 50.—, verkrijgbaar ten kantore der Bank, bij alle Agenten en Effectenhandelaren. Inlichtingen geven te *Amsterdam* de H.H.: L. G. WEISZ & Co. Westermarkt 21 en RADIUS en DANÉ, Keizersgracht 207 (*Hilversum*, Torenlaan 5*b*); te *Rotterdam* de heer H. DANÉ, Haringvliet 49.
De Directie:
M. BROUWER, Mr. W. SWITTERS, F. J. BOLT.

BREEBAART'S
Orgelhandel,
DAMRAK 22, b/h. Centraalstation.
Best adres voor Orgels.
Groote Sorteering van af f 50.—.
Men kome zien.

TER PERSE om binnen enkele dagen te verschijnen:
Evolutie en Revelatie.
REDE,
gehouden bij de overdracht van het Rectoraat der Vrije Universiteit, op Dinsdag 20 October 1903,
DOOR
Prof. Dr. H. H. KUYPER.
BOEKHANDEL
Amsterdam. | Pretoria. VOORHEEN HÖVEKER & WORMSER.

IS VERSCHENEN:
DE KERKVISITATIE.
REFERAAT op de Classic. Verg. te Vorden, 9 Sept. 1903 gehouden door
J. VAN DER SLUIS,
Predikant te Varseveld.
Prijs 30 Cent.
Kampen. J. H. BOS.

F. BETTEX' Werken.
Uitnemende geschenken zijn de volgende boeken:
Natuur en Wet. Uit het Hoogduitsch van F. BETTEX. Ingenaaid f 2.75. Gebonden. f 3.40
„Het is een groot genot zich in dit wonderbare boek te verdiepen."
Leipziger Neuesten Nachrichten.
Natuurstudie en Christendom. Uit het Hoogduitsch vertaald door A. TAP, *Pred. te Schiedam.* Met een woord vooraf van Dr. F. E. DAUBANTON. 3e druk. Ingenaaid f 2.25. Gebonden. . . . . „ 2.75
„Zijn rijp en rijk, geleerd en boeiend, diepzinnig en glashelder boek, zal zeer zeker in Nederland met belangstelling worden ontvangen." Dr. F. E. DAUBANTON.
Het lied der Schepping. Uit het Duitsch door J. W. BERKELBACH VAN DER SPRENKEL, *Pred. te Gouda.* Met een woord vooraf van Dr. J. TH. DE VISSER, *Pred. te Amsterdam.* Ingenaaid f 3.25. Gebonden. . . . . „ 3.75
„De lectuur van zulk een boek ontlokt ook het hart weer eens een krachtig „Eere zij God" en stemt den toon van ons leven hooger. . . . .Ik heb er veel uit geleerd. . . . Mijn geloof in den Schepper aller dingen is er vaster door geworden." Dr. J. TH. DE VISSER.
Symboliek der Schepping en der Eeuwige natuur. Naar het Hoogduitsch van F. BETTEX, door H. J. HANA, Met inleidend woord van Dr. J. TH. DE VISSER, *Pred. te Amsterdam.* Ingenaaid f 2.75. Gebonden. . . . . „ 3.25
„Dit boek is de kroon op zijn werk . . . Ik raad aan ieder, vooral aan jongelieden, dit schoone boek te lezen en te bespreken. Het verruimt onzen gezichtskring en bevestigt ons geloof." Dr. J. TH. DE VISSER.
Wat dunkt u van den Christus? Uit het Hoogduitsch van J. W. BERKELBACH VAN DER SPRENKEL. Ingenaaid f 0.75. Gecartonneerd. . . . . „ 1.35
Natuurkundig leesboek voor de hoogste klassen der Christelijke School. Uit verspreide opstellen bewerkt door H. J. HANA. . . . . „ 0.60
Men leze de gunstige Recensiën in *De Standaard*, *De Heraut*, *De Nederlander* en andere Christelijke bladen.
TER PERSE:
F. BETTEX, Beschaving.
BOEKHANDEL
Amsterdam. | Pretoria. VOORHEEN HÖVEKER & WORMSER.

Onopgesmukte waarheden
DOOR
OTTO FUNCKE.
Prijs ingenaaid f 2.25;
in stempelband f 2.90.
BOEKHANDEL
Amsterdam. | Pretoria. VOORHEEN HÖVEKER & WORMSER.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:
Voor de Vereeniging:
Aan Contributiën:
Door den heer J. Verburg te Zegveld f 45.50; door den heer J. van Boaheide te Voorst f 18; door den heer A. de Lange te Wassenaar f 88.50; door den heer G. A. v. d. Berg te Voorthuizen: uit Barneveld f 40.50, uit Kootwijk c. a. f 4, uit Voorthuizen f 47, samen f 91.50; door Dr. C. C. Schot Cz. te Hardenberg f 24; door den heer F. Hamster te Nieuwolda f 52.50; door Ds. J. Miedema te Charlois: uit Charlois f 36, uit Poortugal f 0.50; uit Pernis f 5.50, uit Katendrecht f 29.50, uit Hoogvliet f 2, samen f 73.50; door Ds. A. D. C. Kok te Nieuw-Helvoet f 5.50; door den heer W. Wolzak Gzn. f 1.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit)
Van de Geref. kerk te Ten Post f 11.96; van idem te Rockanje (1/2 coll.) f 2.50; van idem te Rozenburg f 2.25; van idem te Zuidland f 7.75; van idem te Barneveld f 8.80; van idem te Epe f 4; van idem te Heerde f 7.42; van idem te Krabbendijke f 5.27½; van idem te Poortvliet f 2.75; van idem te Rilland Bath f 4.40; van idem te Tholen A f 1.25; van idem te Oudvosmeer f 8.48; van idem te 's Gravendeel f 5.55; van idem te Randwijk f 3.45; van idem te Heerjansdam f 6.45; van idem te Doornspijk f 8.10; van idem te Nunspeet f 9.14½; van idem te Nijkerk f 23.59; van idem te Oldebroek f 13.43; van idem te Ermelo f 16.28; van idem te Wezep f 2.74½; van idem te Hattem f 5.72½; van idem te Nijmegen f 24.75; van idem te Vroomshoop f 7.78; van idem te Heemse A f 9.07½; van idem te Lemele f 0.36; van idem te De Krim f 16.09; van idem te Nieuwleusen f 4.97½; van idem te Dalfsen f 6.39; van idem te Bergentheim f 2.75; van idem te Hardenberg en Heemse B f 19.06; van idem te Voorburg f 18.43; van idem te Marken f 8.82; van idem te Oostzaan f 2.91; van idem te Landsmeer f 4.54½; van idem te Nieuwendam f 3.70; van idem te Marum f 5.16½; van idem te Kornhorn f 2.81; van idem te De Wilp f 1; van idem te Zevenhuizen f 3.40½; van idem te Grootegast f 5; van idem te De Leek f 7.33½; van idem te Enumatil f 10.

Aan Schenkingen:
Door de heer A. de Lange te Wassenaar. van J. V. f 0.50 door Ds. J. Miedema f 1; gevonden in de Keizersgrachtkerk te Amsterdam f 2.50; van den heer R. Turkstra te Dokkum f 25.

Voor de Medische Faculteit:
Collecte van de Geref. kerk te Yselmonde f 8.

S. J. SEEFAT,
Hilversum. *Penningmeester.*

Boek- en Courantdrukkerij:
DE ROEVER KRÖBER & BAKELS,
Amsterdam.